

Nr 350

Av herr Palm m. fl., om översyn av bestämmelserna angående
handeln med preventivmedel.

(Lika lydande med motion nr 400 i Andra kammaren)

Den lagstiftning som reglerar försäljningen av preventivmedel har nu varit i kraft i tio år. De farhågor som uttalades när denna något friare lagstiftning genomfördes — som möjliggjorde försäljning av preventivmedel genom automat — har visat sig överdrivna.

Åtskillig kritik har med skäl riktats mot denna lagstiftning och dess tillämpning. Den framstår i dagens samhälle som onödigt restriktiv.

Enbart det förhållandet att polischefen inom varje polisdistrikt och i Stockholm poliskammaren har att bevilja tillstånd för handel med preventivmedel framstår som både olämpligt och otidsenligt. Detta gäller också den rad bestämmelser som omger rätten att uppsätta automater för försäljning av dessa varor.

I gällande författningar talas bl. a. om att vid prövning av ansökan skall särskilt iakttagas »att plats där automatapparat avses skola uppsättas icke är olämplig härför från barna- och ungdomsskyddande synpunkter samt med hänsyn till allmän ordning och trevnad». Det framhålls bl. a. vidare »att förekomsten av preventivmedel i automatapparat icke utmärkes så att apparaten på grund därav tilldrager sig särskild uppmärksamhet». Dessutom stadgas fängelsestraff upp till sex månader för den som tillhandahåller preventivmedel i strid mot gällande bestämmelser.

Erfarenheten under de senaste tio åren har visat att tillämpningen av den nuvarande lagen givit stort utrymme för vitt skilda tolkningar, och i många fall har ansökningar om att få uppsätta preventivmedelsapparater resulterat i bordläggningar och en omfattande remissbehandling som i vissa fall fördröjt tillståndsgivningen med ända upp till ett år. Detta förhållande har också inneburit — som statens pris- och kartellnämnd konstaterat i en utredning för några år sedan — att ett stort antal försäljningsställen helt saknar tillstånd.

Den nu gällande förordningen har under senare år varit föremål för åtskillig kritik från flera håll, och vi finner att bl. a. näringsfrihetsombudsmannens kritik har en särskild tyngd då han vid flera tillfällen, och senast i skrivelse den 2 juli 1968 till chefen för socialdepartementet, framhållit »att det ur pris- och konkurrenssynpunkt vara angeläget att en över-

syn av gällande bestämmelser i syfte att skapa friare förhållanden inom handeln med preventivmedel kommer till stånd».

Mot bakgrunden av den alltmer öppna och realistiska syn som utvecklas i takt med en förbättrad sexualundervisning i våra skolor finner vi den hittillsvarande starkt restriktiva lagstiftningen på detta område som helt otidsenlig. Läggs till detta de ofta uttalade önskemålen om ett ökat utrymme för såväl de allmänna hygieniska som de humanitära kraven framstår en översyn av nu gällande lagstiftning beträffande handeln med preventivmedel som mycket angelägen.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning beträffande lagstiftningen om handel med preventivmedel.

Stockholm den 24 januari 1969

Sture Palm (s)

Lisa Mattson (s)

Annie Wallentheim (s)